

Lezen Nehemia 1:1-11

De geschiedenis van Nehemia speelt zich ongeveer af in het jaar 445 voor Christus. De 2 stammen Juda en Benjamin zijn weggevoerd naar Babel in Ballingschap. En nog niet zo lang geleden had de Perzische koning Kores toestemming gegeven om terug te gaan naar je geboortegrond. Onder leiding van Ezra en Zerubabel zijn de Israëlieten begonnen met de herbouw van de tempel. Nehemia is aan het hof van koning Artasasta gebleven, in de burcht Susan, dat is de burcht waar de geschiedenis van koningin Esther zich ook afspeelt. Uit de onze tekst kunnen we opmaken dat Chanani, de broer van Nehemia, wel terug is gegaan om te werken aan de herbouw, maar nu komt hij met een groep mannen bij Nehemia op bezoek. En Nehemia informeert dan meteen naar de toestand in de stad Jeruzalem. Hoe intens de Joodse ballingen betrokken waren bij de stad Jeruzalem blijkt wel uit Psalm 137:

Hoe zouden wij des HEREN lied zingen op vreemde grond? Indien ik u vergete, o Jeruzalem, zo vergete (mij) mijn rechterhand; mijn tong kleve aan mijn verhemelte, als ik uwer niet gedenk, als ik Jeruzalem niet verhef boven mijn hoogste vreugde. (5,6)

Het antwoord dat Nehemia krijgt is dramatisch. De mensen worden bespot, de muur van de stad is afgebroken en de poorten zijn in vlammen opgegaan. Ik kom altijd erg onder de indruk van de reactie van Nehemia. Hieruit blijkt ook wel hoe hij leefde met God. Nehemia deed 3 dingen. Hij ging huilend rouw bedrijven, hij ging vasten en hij ging bidden. Hoe dat rouwbedrijven in z'n werk ging weten we niet. Men kende wel de gewoonte om een rouwkleed aan te trekken, wat niet veel meer was dan een jutezak. Ook strooide men wel as op het hoofd. Vandaar dat we nog altijd spreken over 'in zak en as zitten'. Heidense volken kenden ook wel de gewoonte om zichzelf te pijnigen of te verminken met een mes, maar dat gebruik had God aan Israël verboden.

Behalve rouw bedrijven ging Nehemia ook vasten. Voor een periode onthield men zich van voedsel om zich op God te richten als een onderstreping van het gebed. En Nehemia ging bidden. Zodra hij geconfronteerd wordt met nood weet hij maar één reactie. Ik ga op m'n knieën en ga in gesprek met m'n God. Het is interessant om al bladerend in het bijbelboek Nehemia te zien hoe vaak Nehemia bad. Voor zover ik weet is Nehemia de enige van wie af en toe een schietgebedje in de bijbel staat.

Zodra er nood is, zodra het er op aankomt in gesprek met de koning, zodra hij geconfronteerd wordt met tegenstand is dat voor Nehemia een aanleiding om te gaan bidden.

Uit de aanhef van het gebed blijkt wel dat Nehemia een vertrouwelijke band had met God. Hij noemt Hem *HERE God des hemels, grote en geduchte God, die het verbond en de goedertierenheid gestand doet jegens hen die U liefhebben en Uw geboden onderhouden*. Als er in onze bijbel HERE met allemaal hoofdletters staat, dan staat er in het Hebreeuws JHWH. De naam van Israëls God, waarmee Hij zich bekend heeft gemaakt aan Mozes bij de brandende braamstruik. “Ik ben” of “Ik ben er” betekent die naam. Zo heeft Nehemia God leren zien. Als de God die er is. Hij noemt Hem groot en geducht. In hoofdstuk 2: 11 spreekt Nehemia over *mijn* God. Daaruit spreekt een persoonlijke relatie, intimiteit. Hoewel Nehemia ver verwijderd is van de stad Jeruzalem, waar God Zijn Naam zou laten wonen, kent Hij God als *mijn* God. Hij noemt Hem ook de God die zijn verbond gestand doet. De NBV heeft hier staan: de God die Zijn beloften nakomt. Dat is opmerkelijk. Blijkbaar wist Nehemia van Gods beloften. Je zou kunnen zeggen, Nehemia kende zijn bijbel. Dat blijkt ook wel uit de rest van het gebed. Want hij helpt God even herinneren wat God aan Mozes had beloofd: *‘Pleegt gij trouwbreuk, dan zal Ik u onder de volken verstrooien. Maar bekeert gij u tot Mij en onderhoudt gij naarstig mijn geboden – al waren uw verdrevenen aan het einde des hemels, Ik zal hen vandaar vergaderen en hen brengen naar de plaats die Ik verkoren heb om daar Mijn naam te doen wonen.*

In dit gebed zien we ook dat Nehemia zijn schuld belijdt. En niet alleen z’n eigen schuld. Hij belijdt ook de schuld van z’n volksgenoten en z’n familie. We hebben ons geen van allen aan uw geboden houden. Als we naar ons zelf kijken hebben we geen poot op te staan. We staan met lege handen en God heeft volledig het gelijk aan z’n kant. Nehemia beseft dat, maar tegelijkertijd durft Hij God te herinneren aan de bijzondere positie van Israël. In de NBG vertaling staat dat nog sterker: *Zij zijn toch uw knechten en uw volk...* Proef je iets van z’n vrijmoedigheid? “Natuurlijk hebben wij er met z’n allen een potje van gemaakt, U hebt helemaal gelijk, maar mag ik U er even aan herinneren wat U beloofd hebt. We zijn niet de eerste de beste, we zijn uw kinderen, met wie U een verbond hebt gesloten”.

Aan het eind van het gebed zien we nog iets bijzonders. Er komt een concreet verzoek. "Laat me vandaag toch slagen en laat de koning mij welgezind zijn". Het lijkt er op dat er bij Nehemia al biddend een plan is ontstaan om iets te gaan doen aan de nood waarover zijn broer kwam vertellen. Een plan waarvan hij later ook zegt dat God dat op z'n hart heeft gelegd. Het plan om de muur van Jeruzalem te gaan herbouwen. Het vervolg van het bijbelboek Nehemia gaat er over hoe Nehemia gehoorzaam is aan deze roeping van God.

Wat kunnen wij nu leren van Nehemia's wandel met God.

In de eerste plaats is het opvallend dat Nehemia in een heidense omgeving, Babel stond bol van occultisme, astrologie en tovenarij, trouw bleef aan de God van Israël. Hoewel de situatie in onze tijd totaal anders is, heeft onze samenleving er ook wel iets van weg. Ons wordt weliswaar geen strobreed in de weg gelegd, maar om ons heen worden we geconfronteerd met allerlei oosterse religies, waarzeggerij, astrologie en andere occulte invloeden. Veel mensen staan open voor bovennatuurlijke zaken. Zoals Nehemia trouw bleef in een 'God-onvriendelijke-omgeving' is dat ook voor ons de uitdaging.

In de tweede plaats leren we van Nehemia hoe hij omgaat met moeilijkheden. In ons hoofdstuk hebben we gelezen hoe Nehemia op z'n knieën ging. Hoe hij God betreft bij alle facetten van het leven. Later tijdens de bouw van de muur zien we dat Nehemia bij fysieke tegenstand niet alleen bidt maar ook bereid is een wachtpost uit te zetten. Gebed sluit blijkbaar je eigen verantwoordelijkheid niet uit. Soms moet je ook een daad stellen. Hoe doen wij dat? Wat als wij geconfronteerd worden met nood? Ga we dan bidden? Hoe reageren wij op geestelijke nood? Hoeveel mensen om ons heen kennen Christus nog? Raakt ons dat nog? Ik weet van mezelf dat ik me daar heel makkelijk bij neer leg. Misschien moeten we daar wel eerst om bidden: *Heer, mag ik de mensen om mij heen zien met uw ogen? U was met ontferming bewogen!*

Ten derde hebben we net gezegd dat Nehemia God hielp herinneren aan z'n eigen beloften. Nehemia kende zijn bijbel. Hij kende niet alleen z'n bijbel, hij geloofde hem ook. Hij wist wat God beloofd had en hij geloofde in de vervulling. Persoonlijk vind ik dit een van de grootste zorgen voor de christelijke kerk vandaag. Christelijke jongeren houden van ervaringen. Geloof moet goed voelen, de sfeer moet vooral

goed zijn. Nu ben ik niet tegen een goede sfeer, maar het is ook wel een beetje consumptief. Want Gods woord lezen en onderzoeken kost ook gewoon inspanning en discipline. *“Mijn volk gaat te gronde door gebrek aan kennis”* zei de profeet Hosea al. De 10 stammen waar hij voor profeteerde zijn ook te gronde gegaan. Als wij Gods woord niet meer lezen en bestuderen dan lopen we geestelijk groot gevaar. Dan onderscheiden we niet meer waar het op aan komt. We worden heen en weer geslingerd door allerlei dwaalleringen die de ronde doen. We groeien niet meer in ons geloof omdat we het juiste voedsel missen. Zo af en toe kom ik gelukkig nog wel eens jongeren tegen die in de kerk zo'n bijbeltje bij zich hebben waarin van alles is onderstreept en er zijn aantekeningen in gemaakt. De bijbel ziet er gewoon stukgelezen uit. Dat vind ik nou de mooiste bijbels. Een bijbel is een werkboek. Die heb je niet voor de sier.

Wat ook opvalt bij Nehemia is dat hij z'n plek kent tegenover God. Ik heb gezondigd, en mijn familie en volkgenoten ook. Hij wist dat hij zelf niet veel had mee te brengen. Leeft dat besef bij ons ook? Dat besef dat wij uit onszelf echt met lege handen staan. Wij zijn uit ons zelf geestelijk en moreel bankroet, failliet. We staan met lege handen. De Oudtestamentische gelovigen beseften dat vaak heel goed. Zij wisten, als ik God zie, dan sterf ik, dan wordt ik verteerd. Vandaag kom je nog wel eens mensen tegen die denken dat ze straks voor de troon van God nog wel een hartig woordje met Hem zullen spreken. Ik zeg dan vaak: straks voor de troon van God ga jij plat op je snuffert, want je beseft niet half hoe klein jij bent en hoe groot God is. Je hebt uit jezelf echt helemaal niets mee te brengen.

Maar Nehemia wist zich ook deel van Gods volk, waar bijzondere beloften op rustten. Hij wist zich een kind van God. En zo mag je, als Nieuwtestamentische gelovige, als je gelooft in de Here Jezus als Degene die herstel heeft gebracht in de relatie met God, er zeker van zijn dat die Almachtige God je Vader is geworden. Abba, pappa. Maar God kan alleen jouw Abba zijn als je erkent dat je zelf met lege handen staat en accepteert dat Jezus aan het kruis je schuld heeft weggedragen. Zo wordt je door God als Zijn kind aangenomen. Geadopteerd. Je krijgt de rechten van een geliefd kind.

Het laatste, maar niet het onbelangrijkste, is dat Nehemia in actie komt. Nehemia bad voor de nood van Jeruzalem en God zei: Ik ga je gebed verhoren. Ik stuur jou er naar

toe. Kijk, zo gevaarlijk is het om te bidden. God verhoort gebeden vaak door mensen in te schakelen. Dat kan ons ook gebeuren.

Ik las eens een verhaaltje van een rijke boer die elke avond bad voor die arme buurman van hem, die met z'n grote gezin in dat kleine huisje naast hem maar nauwelijks de eindjes aan elkaar kon knopen. Op een dag, nadat de boer weer gebeden had voor z'n arme buurman, stond de zoon van de boer op van de maaltijd en liep naar de kelder. "Hé, wat ga je doen?" riep de boer. "Ik ga je gebed verhoren" was het antwoord van de zoon. Hij pakte een grote zak met aardappelen en bracht die naar de buurman.

Laten we zo samen gaan bidden. Als mensen die alles van God verwachten en ondertussen bereid zijn zich door Hem te laten inschakelen.

Amen